

Inklusiivisen matkailun edistäminen

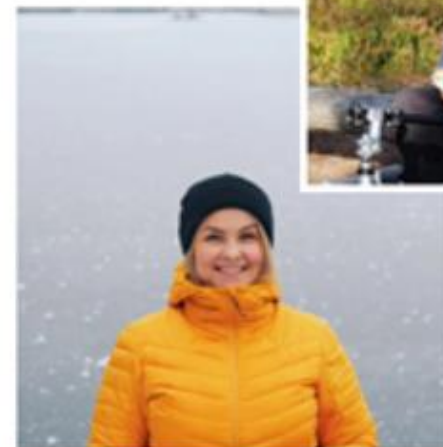
Levi 21.3.2023



ELLARE

- Inklusiivisen ja esteettömän matkailun kehittämistä ja konsultointia kohderyhmän mukaisesti, mukaan lukien:
 - Inklusiivisen matkailun ja tapahtumien nykytila-analyysit ja kehittämissuunnitelmat
 - Esteettömyyskartoitukset
 - Valmennukset: Tuotekehitys, markkinointi ja viestintä
- Palvelumme kattavat
 - Matkailukohteet
 - Luontokohteet ja -reitit
 - Yritykset

outdooractive





ELLARE

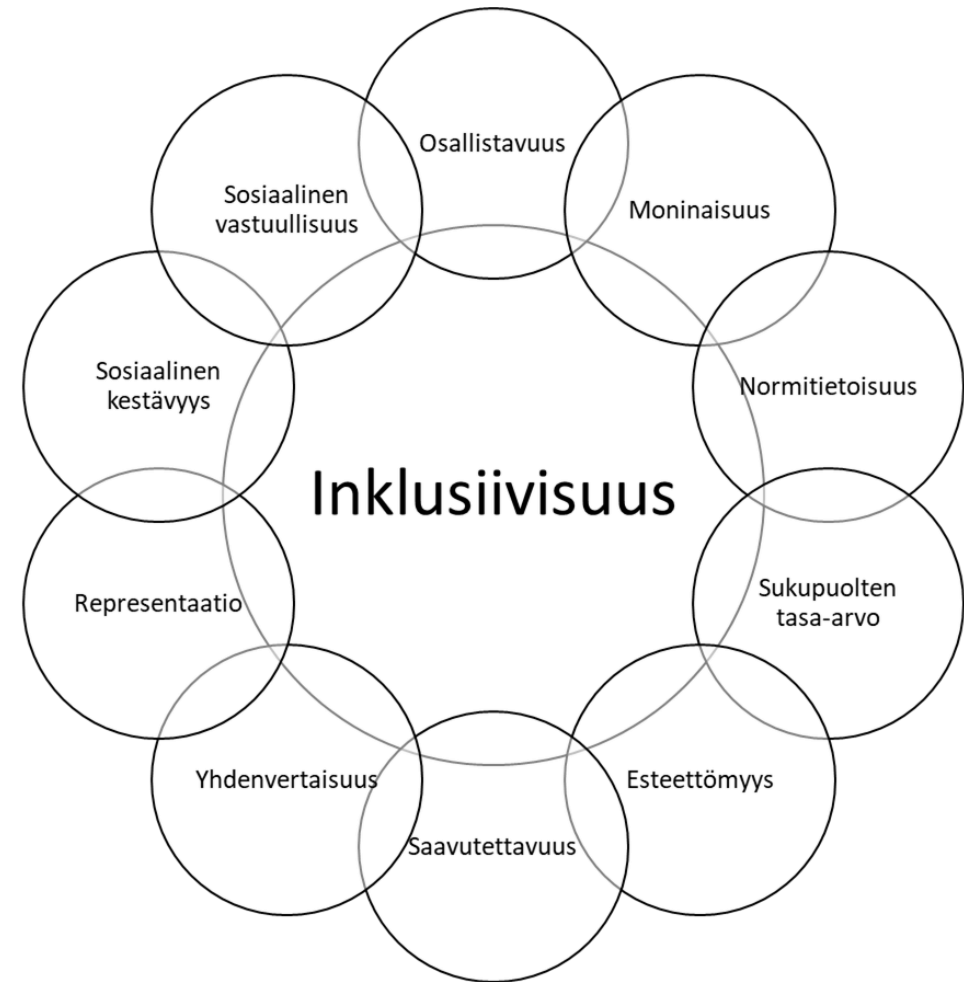
Päivän ohjelma:

- Kesto noin 3 h
- pari taukoa, noin 10 min
- Kysymykset ja kommentit chattiin koko esityksen ajan
- Lopussa aikaa kysymyksille ja keskustelulle
- Materiaali tulee jakoon
- Webinaarin tavoitteet:
 - Inklusiivisuus tulee tutuksi, tunnistatte perusasiat ja erityisesti liiketoimintapotentiaalin
 - Kynnys toteuttaa inklusiivisuutta madaltuu
 - Matkalle voi lähteä ottamalla askeleen kerrallaan

Taustaa

Inklusiivisuudesta

- Inklusiolla tarkoitetaan osallisuutta ja mukaan kuulumista: ketään ei syrjitä, marginalisoida tai suljeta pois
- Osa sosiaalista vastuullisuutta
 - UNESCO:n kestävän kehityksen kolmesta pilarista yksi koskee sosiaalista vastuullisuutta
 - Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelma sisältää inklusiivisen matkailun (Inklusiivisen matkailun opas)



Termit

- **Esteettömyys**
 - Kaikkien ihmisten yhdenvertainen huomioiminen fyysisessä ympäristössä, kuten rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa
- **Saavutettavuus**
 - Digitaaliset ympäristöt sekä tieto, palvelut ja asenteet
- **Inklusiivisuus ja moninaisuus/monimuotoisuus**
 - Kaikkia kohdellaan ja palvellaan tasa-arvoisesti mm. uskontoon, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoleen, vammaan, ikään ja taustaan katsomatta.

Kohderyhmistä

- Vammaiset henkilöt
 - Henkilöt, joilla on jonkinasteinen vamma, joka voi liittyä liikkumiseen, näkemiseen, kuulemiseen ja ymmärtämiseen – kirjo on todella laaja
 - Esteettömyys tarkoittaa kaikkien ihmisten yhdenvertaista huomioimista fyysisessä ympäristössä (esim. kaikki voivat käyttää tiloja ja liikkua tiloissa yhdenvertaisesti)
 - Saavutettavuus tarkoittaa kaikkien ihmisten yhdenvertaista huomioimista tiedon ja palveluiden saannissa (esim. kaikki voivat käyttää verkkosivuja ja ymmärtää niiden sisällön yhdenvertaisesti)
- Sateenkaariväestö (LGBTQ+ tai HLBTQ+)
 - Eri-ikäisten, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien ihmisten yhteisö
 - HLBTIQ+: homot, lesbot, biseksuaalit, transihmiset, intersukupuoliset ihmiset ja queerit + kaikki muut sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt*
- Eri uskontoja harjoittavat henkilöt
 - Uskomus- ja oppijärjestelmät ovat laaja kirjo erilaisia normeihin ja arvoihin perustuvia tapoja, joita samankin uskonnon edustajat voivat noudattaa hyvin erilaisin tavoin
 - Maailman laajimmin harjoitettuja uskontoja ovat kristinusko, islaminusko ja hindulaisuus
 - Otettava huomioon erilaisina tarpeina: esim. muslimiystävällisten ja halal-ystävällisten palvelujen kysyntään on vastattu halal-matkailulla ja sitä koskevilla kansainvälisesti tunnustetuilla standardeilla, kuten CrescentRating

* Tarkemmin näihin käsitteisiin voi tutustua [Setan Sateenkaarisanaston](#) kautta

Tilastollisesti merkittäviä kohderyhmiä

- Noin 15 prosenttia maailman väestöstä tarvitsee esteettömiä ja saavutettavia palveluita, ja noin 40 prosenttia tarvitsee niitä väliaikaisesti (esim. tapaturmasta toipuvat henkilöt ja perheet, joilla on pieniä lapsia) (WHO 2011). Karkeasti arvioiden Suomessa noin 1 milj. hlöä tarvitsee esteettömiä palveluita
- Esteettömän matkailun potentiaalisen markkinan koko on arviolta yli 80 miljoonaa henkilöä, ja seniorit ja muut seurassa matkustavat henkilöt mukaan luettuna 130 miljoonaa henkilöä (UNWTO 2021)
- Perinteisesti sateenkaarikohderyhmän arvioidaan olevan noin 6–10 % väestöstä, mutta osuus on rajussa kasvussa, mitä nuorempiin ikäryhmiin mennään: Yhdysvalloissa Z-sukupolven nuorista jo 21 % kokee olevansa osa sateenkaarikohderyhmää – luku on 8-kertainen Baby Boomer -sukupolveen verrattuna* (Porterfield 2022)
- Suomessa sateenkaariperheiden määrä on kolminkertaistunut 2010-luvulla (Pietiläinen & Pohjanpää 2019), ja vuonna 2019 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan sateenkaariväestöön koki kuuluvansa 15 % koululaisista (THL 2019)
- Maailmassa on noin 2 miljardia muslimia (Mastercard-CrescentRating 2022), ja Suomessa arvioidaan asuvan 65 000–70 000 muslimia** (Kirkon tutkimuskeskus 2017)
- Tilastokeskuksen (2021) väestörakennetilaston mukaan vuonna 2021 Suomessa asui 458 000 henkilöä, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame, ja luku kasvoi vuoden aikana eniten yli 40 vuoteen. Pääkaupunkiseudun väkiluvun kasvu perustui täysin vieraskieliseen väestöön.

* **Suurin osa islaminuskoa harjoittavista ei kuulu rekisteröityyn islamilaiseen yhdyskuntaan, joten luvut ovat vain arvioita

Inklusiivisuuden merkitys

- Taloudelliset vaikutukset ovat huomattavia
 - Espanjaan suuntaava vammaton matkailija käyttää keskimäärin 600 euroa matkallaan, vammaisen matkailija 800 euroa (UNWTO 2020)
 - Iso-Britanniaan suuntava vammaton matkailija käyttää keskimäärin 660 puntaa matkallaan, vammaisen matkailija seuralaisineen 740 puntaa (VisitBritain & VisitEngland n. d.)
 - Sateenkaariväestö matkustaa ympärivuotisesti ja keskimääräistä enemmän ja kuluttaa kohteissa keskivertomatkailijaa enemmän rahaa, minkä lisäksi matkailu on monelle ainoa mahdollisuus olla avoimesti oma itsensä (CBI 2020)
 - Jo vuonna 2018 sateenkaarimatkailumarkkinan arvon arveltiin olevan noin 200 miljoonaa euroa (OUTNOW/WTM 2018)
 - Muslimimatkailijoiden määrä kasvoi ennen koronapandemiaa tasaisesti ja käsitti vuonna 2019 164 miljoonaa matkailijaa, josta naisryhmät ja yksin matkustavat naiset käsittivät 45 prosenttia (Mastercard-CrescentRating 2022)
- Parantaa kilpailukykyä
 - COVID19-pandemiasta toipumisen keskeinen edellytys on matkailukohteiden ja -palveluiden esteettömyyden ja saavutettavuuden kehittäminen ja sitä kautta uusien asiakasryhmien tavoittaminen (UNWTO 2021)
 - Sateenkaarikohderyhmä on trendsetter-kohderyhmää, muut seuraavat sen perässä
 - Vahvistaa brändiä, positiivista imagoa, tasoittaa sesonkeja

Puhuttelee myös muiden kohderyhmien arvoja: Erityisesti Z-sukupolvi ja naiset arvostavat moninaisuutta ja vaativat organisaatioilta ja brändeiltä kannanottoja ja todellisia tekoja puheiden sijaan myös sosiaalisen

Katso, ihminen!

Aina väärän kokoinen, näköinen ja värinen, käyttää väärää sanoja, tekee virheitä, huonoja valintoja ja edustaa väärää mielipiteitä.

Liian normaali ja liian outo. Liian kaikenlainen.

Meistä jokainen.



the other
danish guy™



ELLARE



zalando

Viittova räppäri Signmark, 42: ”On paljon parempi olla kuuro kuin se, joka ei osaa kuunnella”

Expedia

Esteettömyys

- ☐ Hissi
- ☐ Viittomakielentaitoinen henkilökunta
- ☐ Esteetön kylpyhuone
- ☐ Pyörätuolille soveltuva suihku
- ☐ Huoneessa liikkumista helpottavat välineet
- ☐ Avustajaeläimet sallittu
- ☐ Portaaton reitti sisäänkäynnille
- ☐ Pyörätuolien käyttäjille soveltuva pysäköinti

Näytä vähemmän

Matkustajakokemus

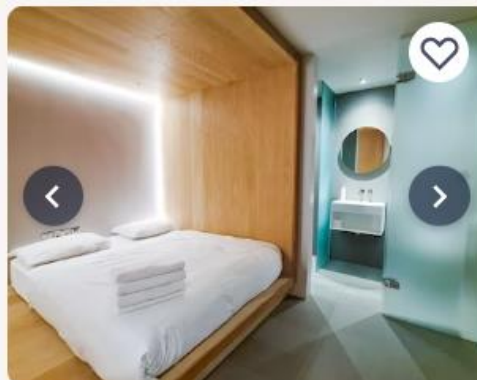
- ☐ LGBTQ-ystävällinen
Näytä majoituspaikat, jotka lupaavat kaikille asiakkailleen turvallisen, tervetulleen ja kunnioittavan ilmapiirin.



8,2/10 Erittäin hyvä
(1 001 arvostelua)

sisältää verot ja maksut

 Kirjaudu sisään tehdäksesi lisäsäästöjä



Zedwell Piccadilly Circus
Lontoo

555 €

– 3 yölle
185 € per yö
sisältää verot ja maksut

 Kirjaudu sisään tehdäksesi lisäsäästöjä



Wardonia
Lontoo

11 % alennusta

 ~~428 €~~ 379 €

– 3 yölle
126 € per yö
sisältää verot ja maksut

7,2/10 Hyvä (993 arvostelua)



The Westminister London, Curio Collection by Hilton
Lontoo

Booking.com

Majoituspaikan esteettömyys

- ☐ Pääsy pyörätuolilla 3
- ☐ WC, jossa on käsituet 1
- ☐ Madallettu pesuallas 1

Huoneen esteettömyys

- ☐ Koko majoitusyksikkö sijaitsee pohjakerroksessa 11
- ☐ Ylempiin kerroksiin pääsee hissillä 8
- ☐ Koko majoitusyksikkö sopii pyörätuolia käyttäville 6
- ☐ Esteetön suihku 2
- ☐ Suihkukaappi 8



Sisältää aamiaisen



Lost In Levi Apartments

[Levi](#) · [Näytä kartalta](#) · 250 m keskustasta

600 m hiihtohissille

Kestävän matkailun majoituspaikka

Standard - Kahden hengen huone - Double

3 vuodetta (2 yhden hengen vuodetta, 1 vuodesohva)

Sisältää aamiaisen

Sivustollamme on jäljellä vain 3 huonetta tähän hintaan

Todella hyvä **8,4**
301 arviota

3 yötä, 1 aikuiselle

€ 668

Sisältää verot ja muut maksut

Katso saatavuus >



Sisältää aamiaisen



Golden Crown - Levin Iglut

[Levi](#) · [Näytä kartalta](#) · 4,2 km keskustasta

1.000 m hiihtohissille

Kestävän matkailun majoituspaikka

Lasikattoinen iglusviitti

2 vuodetta (1 erittäin leveä parivuode, 1 vuodesohva)

Sisältää aamiaisen

Sivustollamme on jäljellä vain 1 huone tähän hintaan

Erinomainen **9,2**
286 arviota

3 yötä, 1 aikuiselle

€ 2 970

Sisältää verot ja muut maksut

Katso saatavuus >

Saksalainen matkakohde

Rheinland-Pfalz **.Gold**

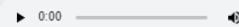
Barrierefreie Ausflugstipps im Podcast

Genussvolle (Wein-)Reisen für Alle -
Barrierefrei durch die Südliche Weinstraße

Genießer und Weinliebhaber kommen an der Südlichen Weinstraße immer auf ihre Kosten – egal ob sie zu Fuß, auf zwei oder vier Rädern unterwegs sind. Denn die sonnenverwöhnte Region in der Südpfalz hält das ganze Jahr über zahlreiche maßgeschneiderte Reiseangebote für jedermann bereit. So können auch Urlauber, die mit einem Rollstuhl unterwegs sind, ganz unbeschwert Unterkünfte, Restaurants, Freizeiteinrichtungen und vor allem das wichtigste Kulturgut der Region, den Wein, entdecken und genießen.



Autor: B & B Medien



[hier Datei als mp3 laden](#)

Reisen für Alle



Mobilitätseinschränkung



Gehörlos oder schwerhörig



Blind oder sehbehindert



Leichte Sprache 14

Outdooractive

Ainakin osittain esteetön seuraaville ryhmille:

- ☐ Henkilöt, joilla on ymmärtämisen rajoite
- ☐ Liikuntarajoitteiset ja pyörätuolin käyttäjät
- ☐ Kuurot ja kuulorajoitteiset
- ☐ Sokeat ja näkörajoitteiset

Suodatin ▼ Liikuntarajoitteiset ja pyörätuolin käyttäjät

Hotelli Loma-asunnot ja mökit Hostelli Leirintäalue Aamiaismajoitus

Schützenhof Ahlerstedt Hotel und Rest...



alk. 59,00 €

Esteetön

Der Schützenhof Ahlerstedt liegt in der Nähe von Sittensen und Zeven. Seit...

Urlaubsregion Altes Land am Elbstrom

Elisabeth Hotel Detmold



alk. 55,00 €

3-tähten majoitus

Esteetön

Das 2004 eröffnete Haus verfügt über 16 individuell...

Teutoburger Wald

Ferienhof "Doberschützer Hof"



5-tähten majoitus

Esteetön





Visit London

- www.visitlondon.comin alisivuna on [Accessible London -verkkosivusto](#)
- Sivustolla on kattavasti esitelty esteetöntä Lontoota sisältäen koko matkaketjun
- Yhteistyökumppanina [AccessAble](#)-organisaatio, joka kartoittaa ja tuottaa esteetöntä informaatiota sekä kouluttaa että auditoi palveluntarjoajia

Huomioita

- + Kaikki vamma ryhmät on huomioitu ja esimerkiksi kuvailutulkattuja ja viittomakielellä toteutettuja ohjelmapalveluita on tarjolla
- + Jokaisessa tuote- ja palvelukuvauksessa kerrotaan erikseen oleelliset esteettömyystiedot ja lisätietoihin johtava linkki on näkyvästi esillä (ks. seuraava dia)
- + Hyvin jäsennelty informaatio, koko matkaketju huomioitu
- Esteettömyys ei näy kuvallisessa viestinnässä

Visit London



Visit Finland

- Sekä STF-ohjelmassa että Datahubissa huomioidaan inklusiivisuus

Datahub

- “Wheelchair friendly
 - Kohde on pyörätuolilla saavutettavissa, ja kaikki kohteen palvelut ovat kohderyhmälle yhdenvertaisesti käytettävissä. Henkilökunnalla on asianomaiset valmiudet palvella ja kohdata kohderyhmä.
- LGBTQ+ friendly
 - Kohde palvelee LGBTQ+ kohderyhmää huomioiden heidät mm. Viestinnässä, ja henkilökunnalla on tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta vaaliva palveluote
- Family friendly
 - Kohde palvelee erityisesti lapsiperheitä, heidän erityistarpeet huomioiden, ja henkilökunnalla on lapsiystävällinen ote”

[Visit Finland esteettömyyskriteerit](#)

Haasteita ja mahdollisuuksia

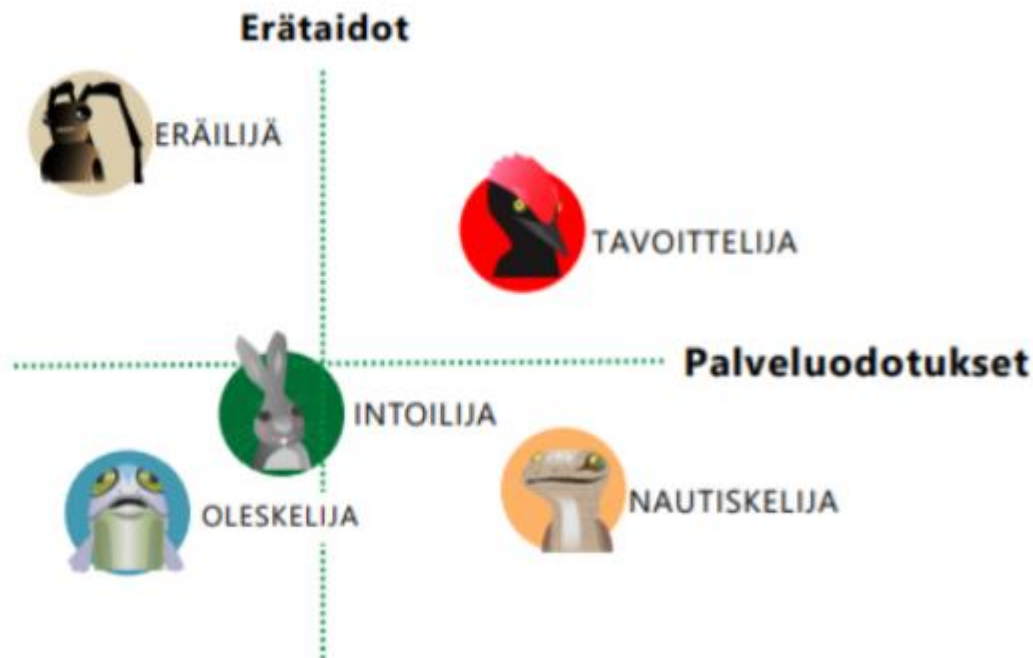
- Osaaminen ja ymmärrys
 - “Me palvellaan jo nyt kaikkia” , “Karkottaa muut asiakkaat”, “Pinkkipesu”, “Ollaan jo monikulttuurinen, henkilöstössä on eri kulttuuritaustaisia henkilöitä” ”Kallista ja hyödytöntä, vie liikaa aikaa”
- Ristiriita: tuotteista ja palveluista on tehtävä inklusiivisia huomioimalla kaikki, mutta samanaikaisesti markkinointia, viestintää ja tuotteita on kohdennettava eli tehtävä eksklusiiviseksi, juuri näille kohderyhmille osoitettuja
- Vaatii eri toimialojen välistä yhteistyötä
- Suomi mielletään yleisesti tasa-arvoisena, turvallisena ja sateenkaariystävällisenä kohteena ja pärjäämme lainsäädännöllisesti suhteellisen hyvin verrattuna moneen muuhun kohteeseen ja maahan

Design for All

- Soveltuvuus: Kaikki
- Esteettömyys: Ei

- Palveluiden tulisi olla mahdollisia kaikille, eikä ole tarpeen korostaa tietyn ryhmän erityisyyttä
- Silti inklusiivisuus edellyttää eksklusiivisuutta
- Asiakkaan tulee tuntea palvelun kuuluvan myös hänelle

Linssit, joiden läpi tarkastellaan

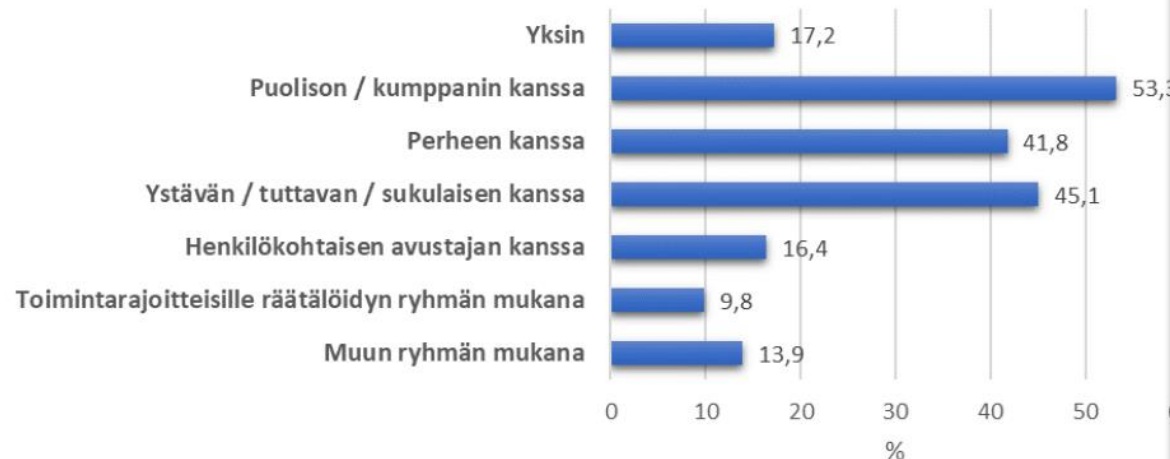


- Liikunta-, näkö- ja kuulorajoitteiset, ymmärtämisen vaikeudet
- Seniorit
- Perheet
- Sateenkaariväestö
- Eri kulttuuri- ja uskontatausta

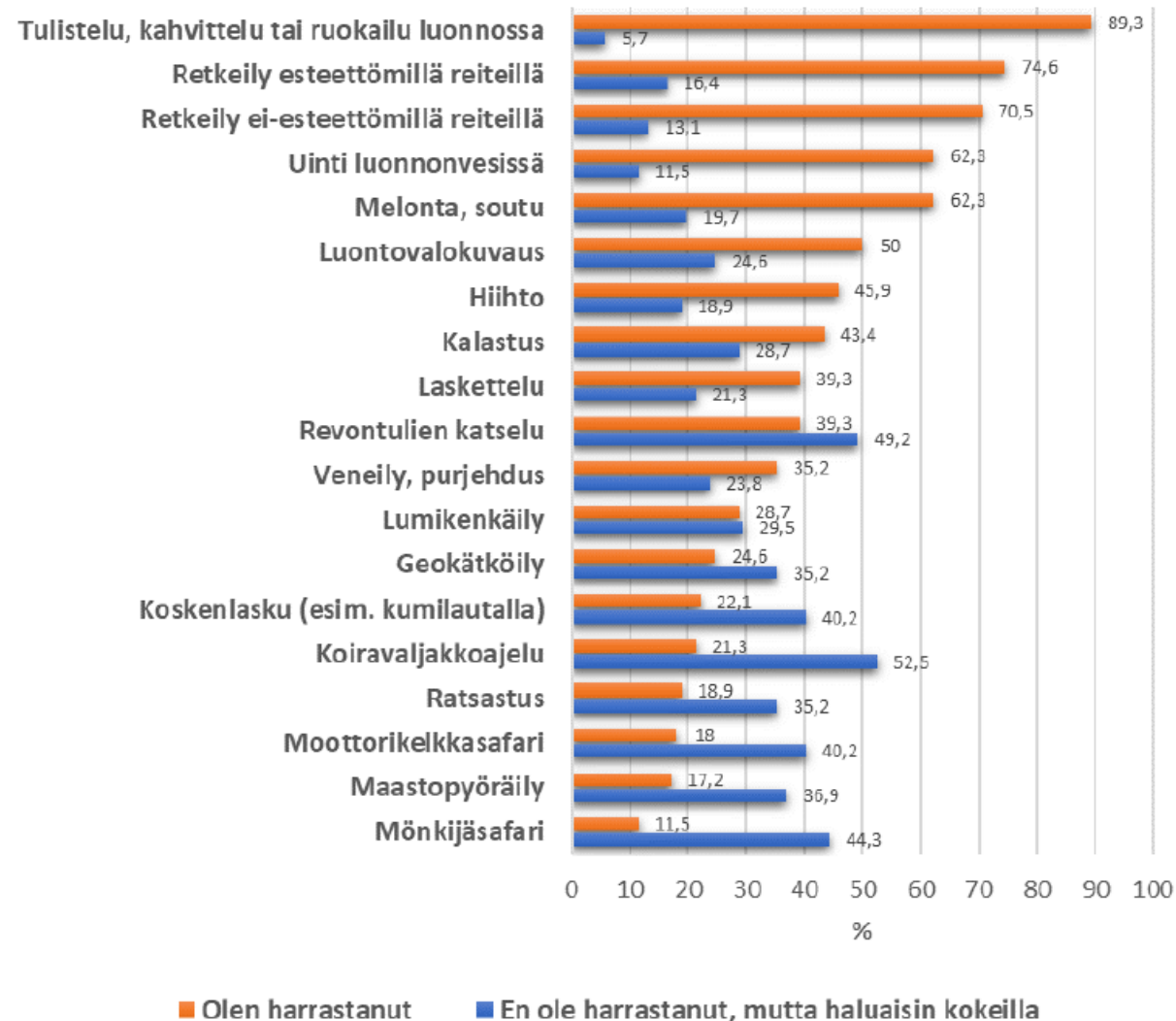
Esteetön matkailu

Ennakkoluulot

Matkustatko yleensä:



Mitä luontoaktiviteetteja olet harrastanut tai haluaisit harrastaa matkaillessasi?



Esteettömyys

- LE-pysäköintipaikat
- Onko sisäänkäynti esteetön?
 - Onko reitti pääsisäänkäynniltä vaihtoehtoiselle esteettömälle sisäänkäynnille opastettu?
- Sisäänkäynti kohteeseen: kynnykset, tuulikaappi, ovien leveys
- Liikkuminen ja toimiminen sisällä
- Esteetön Wc
 - aina käytettävissä, mitoitus ja varustelu, käytettävissä ilman erillistä pyyntöä, sukupuolineutraali sijainti (esim. aula, ravintoloissa naisten wc)
- Kahviot, ravintolat, näyttelytilat, majoitustilat, luontoreitit, laavut, wc:t

Esteettömyys -näkövammaiset henkilöt

Yleisimpiä ongelmia rakennetussa ympäristössä ovat:

- o Orientoitumisen eli suunnistautumisen vaikeus
- o Etäisyyksien arviointi
- o Opasteiden lukeminen
- o Törmääminen, kompastuminen tai putoaminen

Kontrastit, värit ja valaistus

- o Kontrasteilla luodaan tilaa, joka hahmottuu myös näkövammaiselle.
 - o Värien käyttö parantaa tilan hahmotettavuutta.
 - o Pääsääntöisesti suurten pintojen (katto, seinät) tulisi olla vaaleita
-

Esteettömyys -ymmärtäminen

- Selkeät opasteet ja symbolit
 - (ulkomaalaiset myös ymmärtävät, esim. Meksikossa punainen on miesten väri ja sininen naisten väri, kukko ja kana, ”hokkarit” ja ”kaunarit”)
 - Pintamateriaalin opasteen edessä tulee olla kova ja tasainen ja opasteen eteen ei saa sijoittaa kalusteita
- Paikassa missä ei opasteita, on hankala liikkua
- Selkokieli (Selkokieli on yleiskieltä yksinkertaisempaa kieltä, jonka sisältöä, rakennetta ja sanastoa on muokattu helpommaksi ymmärtää.)



<https://selkokeskus.fi/selkokieli/>

Esteettömyys

- ISA-tunnus on kansainvälinen liikkumisesteisen symboli (ISA = International Symbol of Access)
- ISA-tunnusta käytetään merkitsemään mm. esteetöntä wc:tä tai liikkumisesteisille varattuja pysäköintipaikkoja.
- Sen avulla voidaan myös osoittaa esteetön reitti tai esteetön palvelu (esim. reitti hissille tai esteetön pukeutumistila liikuntapaikassa).



Esteettömyys -kuuleminen

- Kuulovammaisia Suomessa 10–15 % väestöstä = yli 700 000
- Huonosta kuunteluympäristöstä kärsivät kaikki
- Erityisen tärkeitä hyvät kuunteluolosuhteet ovat kuulovammaisille
- Taustamelu vaikeuttaa puheen erottelua.
Taustamelua aiheuttavat mm. ilmanvaihto, liikenne ja tietokoneet
- Induktiosilmukka tai palvelupistesilmukka



Esimerkki moottorikelkkasafari

Mitä otettava huomioon ennakoon:

- Ajaako itse vai tarvitaanko reki?
 - Kylmän vaikutus
 - Onko tasapaino ongelmia?
 - Reitin pituus ja vaativuus
 - Tauot (wc, ruokailu, oheisohjelma)
-

Se on pienestä kiinni!



Luonto ja retkeily

- Haku tapahtuu pääosin Googlen ja keskustelufoorumien kautta:
 - [Luontoon.fi -sivuston retkikohdehausta](#) löytää [kansallispuistot](#) ja retkeilyalueet, joissa on esteettömiä palveluita
 - Esteettömät palvelut löytyvät pääosin “Esteetön” tai “Palvelut” otsikon alta.
 - Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta on koottu esteettömät kohteet ja reitit: [luontoon.fi/pallas-yllastunturi/esteeton](#)
 - [Outdooractivesta](#) löytyy reittejä ja kohteita
 - Retkipaikka.fi → [Esteetön retkeily](#)
- Myytävät palvelut esteettömien [reittien](#) ja [kohteiden](#) yhteydessä
 - Suomessa ei ole vielä tehty esteetöntä esimerkkiä, jossa nämä olisi kattavasti yhdessä → Hyvä paikka erottua



Esteettömät reitit Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa

12 merkintää

Juuso Ritari
Metsähallitus

Omatoimisen luontoretkeilijän palvelupolun ongelmia

- Esteettömistä luontokohteista sekä retki-, majoitus- ja ravintolapalveluista on vaikea löytää tietoa
- Tieto on hajallaan ja riittämätöntä
- Tiedot fasiliteeteista [puutteellisia tai ristiriitaisia](#): WC-tilat, nuotiopaikat saattavat olla esteellisiä, vaikka muuten reitti on esteetön
- Vertaiskokemuksen jakaminen ja löytäminen, innostus ja inspiraatio

Luonnossa liikkuminen: apu- ja toimintavälineet

- Arkikäytössä rollaattorit, erilaiset pyörätuolit, sähkömopot ja kävelytuet
- Ulkona liikkumista tukevat erilaiset vuokrattavat ja ostettavat välineet
- Erilaiset tarpeet, ikäryhmät, vuodenajat ja ulkoliikuntalajit
- Sähköavusteisuus: entistä vaativammat reitit ja pidemmät matkat mahdollisia
- Yrittäjien yhteinen välinevalikoima ja vuokraustoiminta
- Talvivälineet yksinkertaisia ja helppoja käyttää, esim. pyörätuolin tukipyöriin kiinnitettävät pienet sukset

Esimerkkejä eri toimialoilta

Esimerkki: Merikeskus Vellamo



Museoinfo

Vellamon asiakaspalvelijat auttavat! Löydät meidät museokaupalta sisääntuloaulasta. Sähköpostitse tavoitat meidät osoitteesta info@merikeskusvellamo.fi



Selkokieliessite ja kommunikointitaulu

Voit tulostaa vierailun tueksi Suomen merimuseon päänäyttelyyn.

Lataa tästä

[Selkokieliessite](#)
[Kommunikointitaulu](#)



Esteetön pysäköinti

Esteettömät pysäköintipaikat sijaitsevat Merikeskuksen pääsisäänkäynnin lähellä ja ne on merkitty invatunnuksella.



Esteetön wc

Esteetön WC/lastenhoituhuone sijaitsee sisääntuloaulassa naulakkotilojen yhteydessä.



Hissit ja automaattiovi

Sisäänkäynnissä on automaattiovi ja hissillä pääsee toisen kerroksen lipunmyyntiaulaan.



Induktiosilmukka

Lipunmyynnissä, auditoriossa ja opetustiloissa on induktiosilmukka.



Lukemisen apuvälineet

Suurennuslaseja on lainattavissa lipunmyynnistä.



Liikkumisen apuvälineet

Lainattavissa pyörätuoli, rollaattori ja säädettävät kävelykepit.

Ohjelmapalvelut

- [Seikkailuapinat](#) - Seikkailut erityisryhmille
- [Rysä](#) - Luontoretkien riemua ja elämyksiä kaikille
- [Oravi](#) - Esteetön norppasafari

Majoitus

- [Aurinkomatkat](#)
- [Sokoshotels](#)
- [Scandichotels - yleistietoa esteettömyydestä](#)
- [Scandichotels - hotellikohtaiset tiedot](#)

Liikenne ja kuljetus

- [Vainionliikenne](#)
- [Nysse.fi](#)
- [Isl.fi](#)
- [otaxi.fi](#)

Matkapaketti



[Holidays](#) ▾
 [Destinations](#) ▾
 [Why Limitless](#) ▾

[Enquire Now](#)

Northern Lights in Iceland

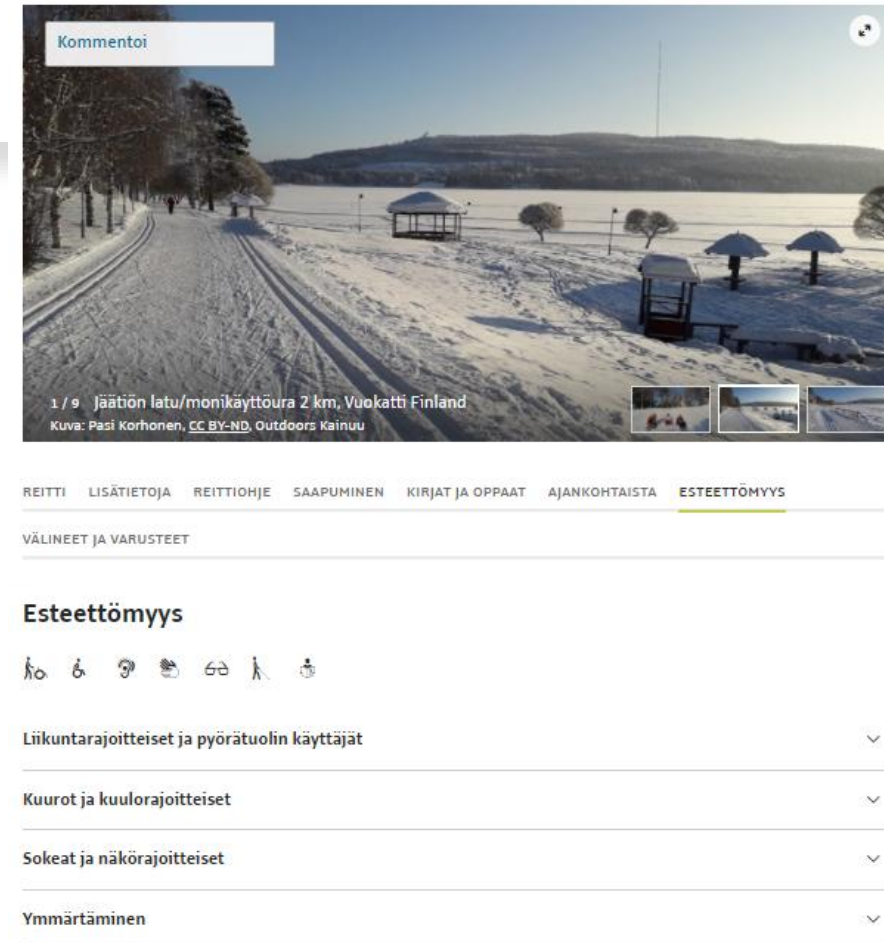
Awe-inspiring volcanic landscapes, an up-and-coming capital with plenty of quirky character and the once-in-a-lifetime magnificence of the aurora borealis - our wheelchair accessible Northern Lights in Iceland tour features nothing but highlights.



Kotimaiset matkailukohteet

Tällä hetkellä on hyvin vähän kattavia koonteja kohteen palveluista

- [Kalajoki](#), [Espoo](#): koonti esteettömistä palveluista
 - Esimerkkejä siitä, minne linkit johtavat:
 - espoonteatteri.fi/palvelut/esteettomyys/
 - haltia.com/fi/vieraile-and-info/esteeton-haltia/
→ haltia.com/esteettomyys/
- [Visit Naantali](#)
 - www.naantalisp.fi/hotelli/erityishuoneet/



Keinoja inklusiivisen viestinnän edistämiseen

Meille kaikki ovat tervetulleita

- Sitoutuminen selkeästi esille: turvallisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys, sisäinen koulutus
- Esteettömyys koottuna
 - Esteettömät liikenneyhteydet kohteeseen ja kohteessa
 - Pysäköintimahdollisuudet ja niiden sijainti
 - Rakennetun ympäristön esteettömyys
 - Oviaukkojen ja kulkuväylien leveydet sekä kaltevuudet
 - Wc- ja peseytymistilat sisämittoineen, suihkutuolin tai -jakkaran saatavuus
 - Ravintola- ja vastaanottotilojen kynnykset, raput ja hissit
 - Tekeminen kohteessa
 - Luontoreittien kuvaukset, voit ohjata Outdooractive- ja Luontoon.fi -sivustojen reittikuvailuihin ja retkipaikka.fi esteettömien kohteiden kuvailuihin
 - Nähtävyydet, aktiviteetit, käyntikohteet
 - Saatavilla olevat apuvälineet tai niiden vuokrausmahdollisuus
 - Hinnoittelukäytäntö avustajien osalta
 - Yhteystiedot lisätietojen kysymyksien varalle

Turvallinen tila

TURVALLISEMPI TILA



Emme hyväksy sukupuoleen, uskontoon, seksuaaliseen suuntautumiseen, ihonväriin, äidinkieleen, sosiaaliseen taustaan, toimintakykyyn tai muuhun syyhyn perustuvaa syrjintää tai häirintää. Jos huomaat epäasiallista kohtelua, kerrothan siitä meille välittömästi.

SUOMEN ARKKITEHTUURIMUSEO: TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Arkkitehtuuri kuuluu kaikille. Me Arkkitehtuurimuseossa haluamme, että jokaisella on mahdollisuus turvalliseen museokokemukseen ja osallistumiseen omana itsenään ilman pelkoa syrjinnästä tai häirinnästä.

Yhdenvertaisuus, epäasiallinen käytös ja siihen puuttuminen
Kaikki ovat yhdenvertaisia ja ihmisarvo kuuluu kaikille. Jokaisella on oikeus tulla kuulluksi ja kunnioitetuksi. Arkkitehtuurimuseossa ei hyväksytä syrjintää tai häirintää. Puutomme niihin aina ja välittömästi riippumatta siitä, kuka syrji tai häiritsee.

Tilankäyttö ja osallistuminen
Jokainen voi vaikuttaa yhteisten tilojen ja tilanteiden turvallisuuteen. Tarkastele omaa toimintaasi ja sen vaikutuksia muihin. Kuuntele ja anna tilaa myös muille. Arkkitehtuurimuseo on vastuussa yhteisen tilan ja tilanteiden turvallisuudesta. Arkkitehtuurimuseossa tehdään aktiivisesti tilaa erilaisille tavoille olla ja vuorovaikuttaa.

Olettaminen ja yleistäminen
Oletuksilta ja ennakkoluuloilta ei voi välttyä, mutta niitä voi pyrkiä tarkastelemaan kriittisesti ja arvioimaan omaa toimintaansa uudelleen. Suhtaudu toisen olemukseen ja kokemukseen sensitiivisesti. Älä puutu toisen ulkonäköön, vaatetukseen, kehoon tai yksilölliseen puhe-tapaan tai tee oletuksia niiden pohjalta. Vältä stereotyyppiä, yleistyksiä ja sukupuolittavaa kielenkäyttöä puheessasi. Arkkitehtuurimuseossa ei hyväksytä epäasiallista sanallista tai ei-sanallista kommentointia. Kaikki työntekijämme, mukaan lukien määräaikaiset, saavat koulutusta stereotyyppioihin liittyen.

Kieli, keskustelu ja yleistäisyys
Kiinnitämme huomiota siihen, miten puhumme toisillemme ja minkälaista kieltä käytämme. Kysy rohkeasti, jos et ymmärrä. Arkkitehtuurimuseo pyrkii viestinnässään ja toiminnassaan käyttämään yleistä kieltä ja avaamaan vaikeita käsitteitä.

Kysyminen, oppiminen ja epärointi
Arkkitehtuurimuseo on oppimisen tila. Kysyminen ja epärointi on sallittua. Teemme kaikki virheitä, joista sitoudumme oppimaan. Oppiminen voi herättää epämieluisia tunteita, mutta se ei ole vaarallista. Tuemme toisiamme, kun siirrymme epämieluisuudelle. Arkkitehtuurimuseo on myös valmis kuuntelemaan, oppimaan ja korjaamaan tekemiä virheitä.

Vastuu
Arkkitehtuurimuseon henkilökunta on paikalla sinua varten. Museon järjestämissä tilanteissa ja tilaisuuksissa museon henkilökunta on vastuussa epäasialliseen käytökseen ja syrjintään puuttumisesta. Voit antaa palautetta myös silloin, kun näet huomautettavaa Arkkitehtuurimuseon henkilökunnan omassa toiminnassa. Jokainen on osaltaan vastuussa muiden kunnioittamisesta. Jokainen voi pitää huolta yhteisen tilan turvallisuudesta puuttumalla epäasialliseen käytökseen ja häirintään tai ilmoittamalla siitä Arkkitehtuurimuseon henkilökunnalle.

Palaute
Voit antaa Arkkitehtuurimuseolle palautetta turvallisemman tilan periaatteista ja museon turvallisuudesta yleisesti Arkkitehtuurimuseon verkkosivuilla www.mfa.fi.

Kiitokset
Kiitämme kaikkia periaatteiden laatimiseen osallistuneita sekä palautetta antaneita tärkeistä työstä. Arkkitehtuurimuseon turvallisemman tilan periaatteiden laatimisessa on käytetty lähteenä seuraavien kulttuuritoimijoiden käyttämiä periaatteita: #StopHatredNow, Ruskeat tytöt, Suomen valokuvataiteen museo, Vantaan taidemuseo Artsi, Keskuskirjasto Oodi, Kulttuuria kaikille -palvelu.

Turvallinen kokemus

- Osaamista asiakaskohtaamiseen: miten puhutellaan, mitä termejä käytetään, miten avustetaan
- Häiriökäyttäytymiseen puuttuminen: koskee sekä henkilökuntaa että muita asiakkaita
- Yrityksen tai organisaation sisäinen inklusiivisuus ja moninaisuus:
 - miten turvallisesti henkilökunta kokee olonsa
 - millaiset rekrytointikäytännöt yrityksellä on
 - miten hyvin johto on sitoutunut inklusiivisuuteen ja moninaisuuteen

Representaatio

- Representaatiolla tarkoitetaan ihmisten moninaisuuden ja marginaalisten ryhmien edustusta ja näkyvyyttä materiaaleissa, jolloin erilaiset katsojat voivat samaistua materiaaleissa oleviin ihmisiin
- Pitäisi näkyä brändi-ilmeessä sekä kuvallisessa viestinnässä
- Moninaisuus pitää sanoittaa myös teksteihin ja puheeseen
- Kuvilla, graafisilla elementeillä ja väreillä viestitään tehokkaasti sekä palveluiden soveltuvuudesta että yrityksen arvoista



Kuvat ja videot

- Millaisia kuvia valitsemme, kuka on kameran takana ja kuvataanko monimuotoisuus kuvia erikseen
- Esteettömyyspuolella yleisin kuva on esteetön WC
- Kärkikuvassa voi olla esim.:
 - Eri apuvälineitä käyttäviä ihmisiä eri palvelutilanteissa, liikkumisen apuvälineitä käyttäviä senioreja, näkövammaisia henkilöitä kuvailutulkkaustilanteessa
 - Sateenkaariperhe
 - Aktiivinen toimijuus, yhdessä muiden kanssa
- Hyödynnä myös muiden asiakkaiden tarinat ja kokemukset
- Millaisissa rooleissa monimuotoisuus tulee esille

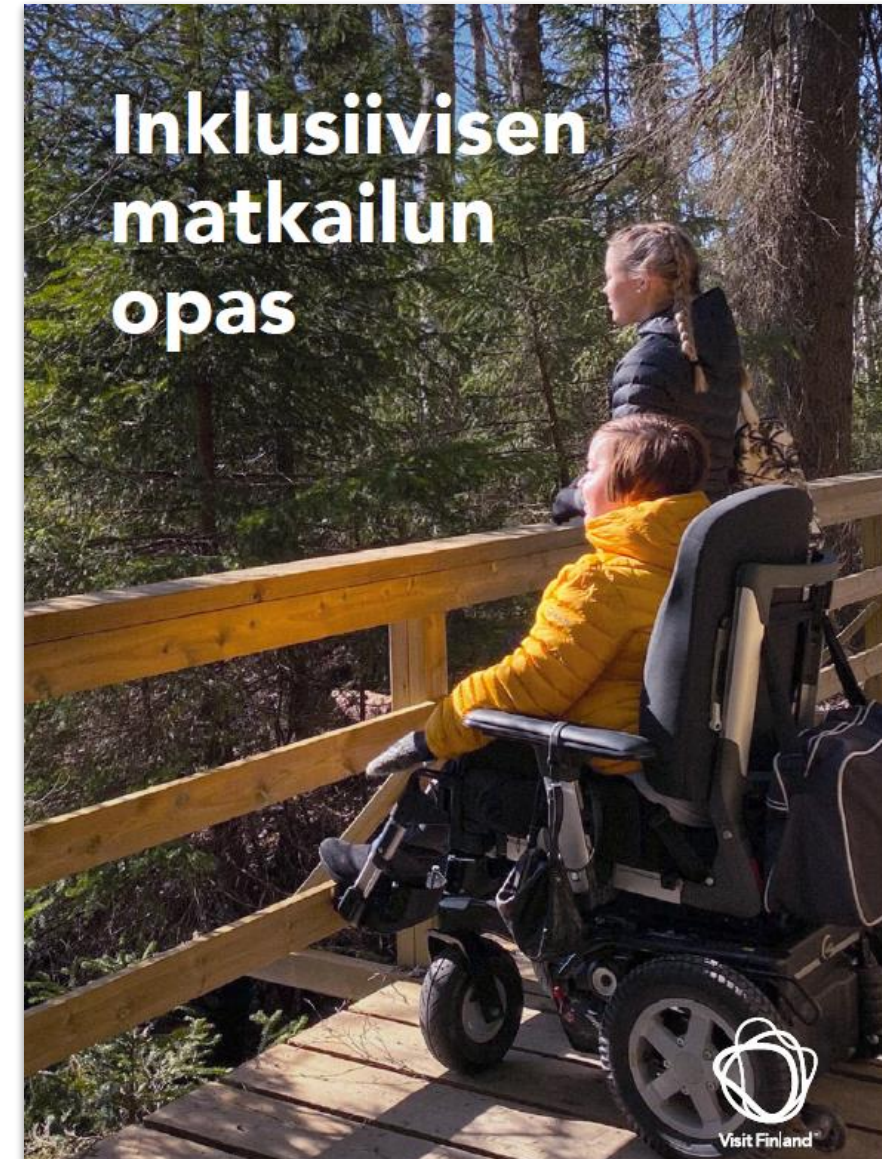
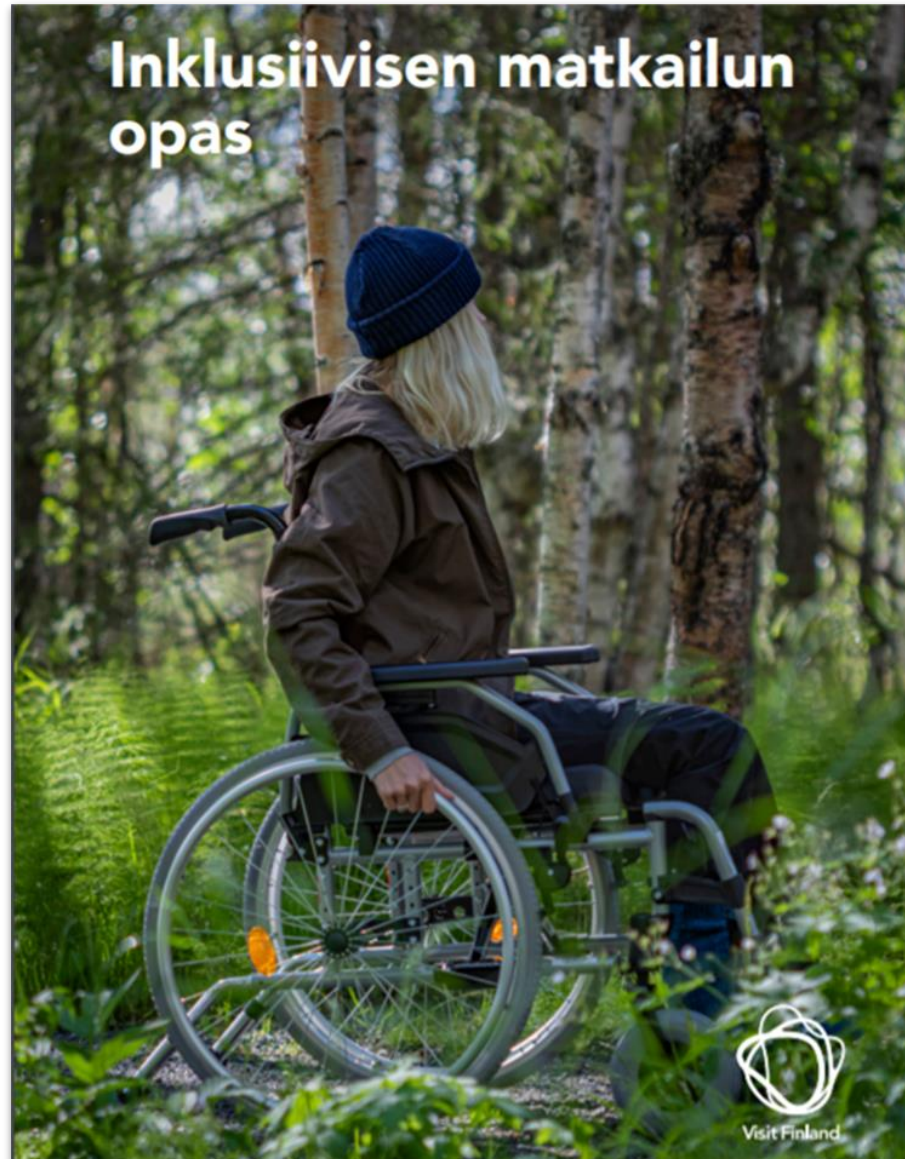


SEN BARRIEREFREI



Muslim-friendly Destination





Alt-tekstit

- Digitaaliseen kuvaan liitetty teksti, joka kertoo kuvan sisällöstä ruudunlukulaitetta käyttävälle, näkörajoitteiselle ihmiselle
- Eri asia kuin kuvateksti
- Ei näy kuvan yhteydessä
- Tehostavat myös hakukonenäkyvyyttä
- Alt-tekstejä lisätään eri tavoilla alustasta tai sivustosta riippuen (esim. [Instagram](#), [Facebook](#), [Twitter](#))
- Kuvan olennaisen sisällön voi kertoa perusteellisesti yhdelläkin virkkeellä
- Sanoita kuvan konkreettisia, visuaalisia elementtejä ja kerro tai kirjoita kuvassa mahdollisesti esiintyvät tekstit auki



Verkkosivujen saavutettavuus

- Sivupohja: sivun eri osien on erotuttava toisistaan
- Sivuston rakenne: eri toiminnot näyttävät sivusta riippuen samalta, ja otsikkorakenne on johdonmukainen
- Tekstit HTML-lähdekoodiin kirjoitettuna (luettavissa ruudunlukuohjelmalla)
- Linkit selkeästi linkkien (tai painikkeiden) näköisiä
- Jokaiselle alisivulle linkki sivuston etusivulle
- Verkkosivuston käytettävyyden ja saavutettavuuden testaaminen mahdollisimman monipuolisen testiryhmän avulla
- Lisätietoa: papunet.net/saavutettavuus/saavutettavien-verkkosivujen-suunnitteluopas

Verkkosivujen saavutettavuus

1. OTA SAAVUTETTAVUUS HUOMIOON JO SUUNNITTELUVAIHEESSA

- Saavutettavuuden suunnittelu ja saavutettavuuden arviointi yhdessä asiantuntijan kanssa
- Verkossa on runsaasti ohjeita, ohjevideoita ja koulutusta sekä testipalveluita
- Facebookissa on [Verkkopalvelujen saavutettavuus -ryhmä](#), josta voi kysyä neuvoa.

2. LISÄÄ SAAVUTETTAVUUSVAATIMUKSET TARJOUSPYYNTÖÖN

- Edellytä, että sivuston teknisen saavutettavuuden on noudatettava vähintään WCAG 2.1 -ohjeen tasoja A ja AA (Web Content Accessibility Guidelines).
- Linkkaa tarjouspyyntöön esimerkiksi Papunetin ohje verkkosivujen helppokäyttöisyydestä

3. TESTAUTA JA KERÄÄ PALAUTETTA

- Asiantuntija käy läpi, miten WCAG 2.1 -kriteerit toteutuvat sivustolla
- Kokemusasiantuntijat

4. HUOLEHDI SAAVUTETTAVUUDESTA VALMIIN SIVUSTON YLLÄPIDOSSA

Luettavuus

Postituslistallamme saat kuulla ensimmäisinä tarjouksistamme ja tuoteuutuuksistamme. Anna sähköpostiosoitteesi ja klikkaa lähetä.

- 1.Valitse tekstille riittävän suuri fonttikoko
- 2.Suosi päätteettömiä fontteja (sans serif), esim. Arial ja Calibri
- 3.Tarkista, että tekstin ja taustan välinen kontrasti on riittävä
- 4.Pyri selkeään ja ymmärrettävään kieleen:
 - Vältä mm. pitkiä yhdyssanoja, vierassanoja, passiivia sekä pitkiä virkkeitä ja tekstikappaleita
 - Suosi mm. indikatiivia, persoonamuotoisia verbejä ja preesensiä
- 5.Koosta johdonmukainen ja yksinkertainen rakenne koko tekstille
- 6.Määrittele ja muista, kenelle teksti on tarkoitettu!

Kuvailutulkkaus

- Näkörajoitteisille henkilöille kuvaillaan sanallisesti ääneen, mitä kuvassa tai videossa tapahtuu tai mitä se esittää
- Video tai esim. taidenäyttely
- Välitetään tunteita ja taide-elämyksiä
- Esimerkkejä:
 - <http://www.kuvailutulkkaus.com/info>
 - <https://www.moma.org/collection/works/79018>



Audio Description (AD)

(Ohjelma)tekstitys

- Videoon lisätty teksti, joka jäljittelee tai kuvailee videolla kuuluvaa informaatiota
- Puheen lisäksi sisällytetään sellaisia ääniä, jotka ovat tilanteen kannalta tärkeitä tai jotka eivät näy tapahtumahetkellä kuvassa
- Kohderyhmänä kuurot ja huonokuuloiset henkilöt



Lähde: [Yle Elävä Arkisto](#)

Selkokieli

- Tietyille vammaisryhmille, vanhuksille tai maahanmuuttajille suunnattu suomen kielen muoto
- Kielen rakenteita muutettu yksinkertaisemmiksi ja helpommin ymmärrettäviksi
- Eri asia kuin *selkeä kieli*

Koronarokotuksissa on eri alueilla eroja



Ouluhallin koronarokotuspiste. Kuva: Paulus Markkula / Yle

Koronarokotukset etenevät Suomessa eri vauhtia eri alueilla.

Esimerkiksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä Lohjalla rokotetaan jo 40-vuotiaita. Pohjois-Karjalassa rokotetaan vasta niitä, jotka täyttävät 65 vuotta.

Rokotejakoa ei ole painotettu riskiryhmien mukaan. [Terveiden ja hyvinvoinnin laitos](#) kertoo, että ryhmien kokoa ei tarkkaan tiedetä.

Ensimmäisten rokoteannosten tahti hidastuu hieman. Toisia annoksia aletaan antaa nopeampaa vauhtia.

Lähde: yle.fi

Kuvakommunikointi

- Kuvasymbolien käyttöä puheen ja sanattoman viestinnän rinnalla
- Puhevammaiset henkilöt, ymmärtämisen rajoitteet
- Viitataan asioihin, joita ei pystytä ilmaisemaan
- Havainnollistaa sisältöä ja tukee ymmärtämistä



Lähde: [Merikeskus Vellamo](https://www.merikeskusvellamo.fi/)

Vinkkejä kohtaamiseen

- **Kohdista katse ja puhe selkeästi asiakkaalle**, ei esimerkiksi avustajalle tai tulkille.
- **Kysy** suoraan, millaista palvelua asiakas toivoo ja millaisia tarpeita hänellä on.
- **Kuuntele**, ole läsnä ja kommunikoi asiakkaan ikään ja tarpeisiin soveltuvalla tavalla, esimerkiksi asettumalla samalle tasolle henkilön kanssa.
- **Kunnioita** asiakkaan **henkilökohtaista tilaa**. Asiakasta ei tule kysymättä auttaa tai koskea apuvälineisiin eikä opas- tai avustajakoiraan. Avustajat tai opaskoira saa tulla kaikkialle minne avustettavakin. Älä avusta, jos ei pyydetä. Jos avustat, kysy milloin pitää lopettaa.
- **Anna aikaa** päätöksenteolle ja vastaamiselle.
- **Vältä monimutkaisia ohjeistuksia**.
- **Puhuessasi näkövammaiselle, kiinnitä hänen huomionsa** esimerkiksi mainitsemalla asiakkaan nimi ja/tai koskettamalla hellästi olkavarteen. Esittele itsesi. Poistuessasi kerro siitä asiakkaalle.
- Vaikka epäilisit, ettei asiakas kuule, **älä huuda**.
- **Varmista, että asiakas näkee kasvosi**. Asiakas voi hyödyntää huuliolukua eli puheen tulkitsemista muun muassa huulten, kielen ja leuan liikkeiden avulla.
- **Kommunikaation tukena voi joskus tarvita kirjallista tai kuvallista viestintää**. Kynän ja paperin lisäksi voit hyödyntää aiemmin mainittuja puheentunnistussovelluksia sekä kuvakortteja.
- **Ota asia heti esille, jos epäilet asian jääneen epäselväksi tai syntyneen väärinkäsityksiä**.

Inklusiivinen kieli ja asiakkaan kohtaaminen

Inklusiivinen kieli

- Keskeistä ihmisten puhuttelemisen yhdenvertaisesti, oletuksia tekemättä ja ilman stereotypioita
- Suljemmeko huomaamatta joitain ryhmiä ulkopuolelle?
- Ovatko termivalinnat kunnioittavia?
- Normitietoisuus ja normien tiedostaminen

Termeistä ja käsitteistä

- Nyrkkisääntö: vammaisuus ei ole sairaus, eikä vammaisuuden vastakohta ole terve.
- Käytä huoletta käsitteitä: *liikunta- tai toimintarajoite, vamma, vammaisuus, vammainen henkilö, pyörätuolia käyttävä*. Erityisryhmille sopivia tiloja kannattaa kuvailla *esteettömiksi* ja palveluja *saavutettaviksi*
- Vältä näitä
 - *Inva-WC, Invataksi* → sopivampi termi: *Esteetön WC* (engl. *accessible toilet*)
 - *Invalidi* (engl. *invalid* 'epäkelpo'). Lääketieteelliset termit, kuten *rullatuolipotilas*
 - *Istuu pyörätuolissa* → käyttää pyörätuolia
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt: neutraali, mutta piilevä negatiivinen merkitys sanassa vähemmistö
- Gay-friendly ja LGBT-friendly, suomeksi voidaan käyttää termiä sateenkaariystävällisyys
- Suosi sukupuolineutraalia kieltä henkilöihin viitatessa
- Sukupuoli ei välttämättä asiayhteydessään pätevä tai edes olennainen tieto, ei tarkoita sitä, ettei naisista tai miehistä saisi puhua
- Vältä sukupuolittuneita sanoja, esim. -mies- tai -tar-päätteiset sanat. Suositeltavaa on puhua äidin ja tyttären, isän ja pojan sijaan vanhemmasta ja lapsesta

Kokemusasiantuntijuus

- Facebook-ryhmät: esim. [Luonto kaikille](#), [Näkövammaisten ja näkevien luontoretkeilijöiden kohtaamispaikka](#), [Esteetön kalastus](#) ja [Esteetön matkailu](#)
- Hannu Medinan [Gaytravelfinland](#)
- Esteettömästä matkailusta kertovista blogeista on tunnetuin Sanna Kalmarin pitämä [Palmuasema](#)
- Vammaisjärjestöt asiantuntijoineen, alueelliset vammaisneuvostot
- HUOM! Esteettömyys- ja saavutettavuuskartoitus on laaja ja vaatii koulutetun asiantuntijan

Kysy ja tarjoa lisätietoja

- Kysy asiakkaan tarpeista
- Huomioi, että usein toimintarajoitteiset asiakkaat suunnittelevat matkan hyvissä ajoin, sillä esimerkiksi apuvälineiden, kuljetuksien ja avustajien hankkimiseen on totuttu varaamaan aikaa
- Tarjoa asiakkaalle mahdollisuus kysyä lisätietoa palveluista sekä kertoa tarpeistaan varauksen yhteydessä



Lopuksi

Mistä lähteä liikkeelle?

- Määrittele ensin kohderyhmä
- Mieti omat resurssit
- Verkkosivuille “Meille kaikki ovat tervetulleita”, sitoutuminen, turvallisuus ja esteettömyys näkyviin
- Tee yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa
- Pienilläkin muutoksilla voi olla ratkaiseva merkitys:
 - Muuttamalla kuvaviestintää
 - Teettämällä materiaalia myös pistekirjoitettuna, esim. opasteet ja kohokartat

Tarkistuslistoja ja linkkejä avuksi

- [Museoiden saavutettavuuden ja moninaisuuden tarkistuslista](#)
- [Viestinnän saavutettavuuden tarkistuslista](#)
- [Tilaa moninaisuudelle! Opas seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuuden edistämiseen. Oikeusministeriö.](#) Sisältää erittäin kattavan tarkistuslistan.
- Selkokeskuksen ja Kehitysvammaliiton kehittämä [Selkomittari](#)
- Papunet
 - <https://papunet.net/saavutettavuus/saavutettavien-verkkosivujen-suunnitteluopas>
 - <https://www.saavutettavuusvaatimukset.fi/miten-tilataan-saavutettavat-verkkosivut/>
 - <https://papunet.net/saavutettavuus/pikaopas-suunnittelijoille>
 - <https://papunet.net/saavutettavuus/pikaopas-sisallontuottajille>



ELLARE

Kiitos!